

عکس: رضا اوزار/ایرنا

چرا سند الگوی کشت به طور کامل اجرایی شود؟

بهره‌وری آب کشاورزی نصف میانگین جهانی

گزارش

حدیث حدادی

خبرنگار

حتماً شما هم تصاویر و اخبار مربوط به کاهش آب سدها بخصوص سد کرخ را دیده‌اید. با توجه به انتشار این اخبار و تصاویر در فضای مجازی دیگر معضل کمبود آب و خشکسالی که ۵ سال متوالی است در آن قرار داریم بر کسی پوشیده نیست. از دلایل کاهش آب سدها در کنار کاهش بارندگی‌ها باید به مصرف بی‌رویه و اشتباه در بخش‌های خانگی، کشاورزی و صنعتی اشاره کرد. بر اساس آمار اعلامی از سوی شرکت آب و فاضلاب کشور و شرکت مدیریت منابع آب ایران بخش کشاورزی ۸۷ درصد از آب کشور را مصرف می‌کند. این آمار نشان می‌دهد حوزه کشاورزی به علت سبک سنتی که در کشت در پیش گرفته با هدررفت بالایی مواجه است که همین روش اشتباه موجب شده بیشترین سهم را در مصرف آب داشته باشد. بنابراین باید به منظور بهبود مصرف آب اقدامات مهمی در این حوزه صورت گیرد.

اقداماتی همچون تحویل جمعی آب، اصلاح الگوی کشت، نوین‌سازی

کشاورزی، بهبود سازه‌ها و ... از جمله مواردی است که در دستور کار

به هیچ وجه از منظر آب ظرفیت چنین جمعیتی را ندارد. یکی از دلایل مصرف بالای آب در حوزه کشاورزی مربوط به عملکرد تولید است، زیرا در اغلب مواقع آبیاری به صورت اصلی صورت نمی‌گیرد. در واقع در حال حاضر به گونه‌ای آبیاری می‌کنند که آب به ریشه گیاه هم نمی‌رسد که همین امر موجب شده تا ۵۰ درصد در این بخش با هدررفت آب مواجه باشیم در حالی که با استفاده از آبیاری نوین تا ۸۰ درصد از هدررفت آب جلوگیری می‌شود. «بر اساس سند الگوی کشت صراحتاً اعلام شده کشت برنج تنها در استان‌های شمالی باید صورت گیرد و سایر شهرها همچون اصفهان، خوزستان و ... که دارای آب و هوای خشک و گرم هستند مجاز به کشت برنج نیستند. اقلیم استان‌های شمالی به گونه‌ای است که منابع آبی قابل‌توجهی در آنها وجود دارد که به همین دلیل به راحتی می‌توان برنج را کشت و برداشت کرد. در حالی که اگر بخواهیم این کار را در سایر شهرها انجام دهیم باید پنج برابر آب بیشتر مصرف کنیم.»

وی اظهار کرد: «اصلاح الگوی کشت به این معنا نیست که میزان کشت خود را کاهش دهیم بلکه به این معناست که کشاورزان محصولاتی مطابق با اقلیم و خاک منطقه خود کشت کنند. در واقع با توجه به الگوی کشت باید کشاورزی مطابق با شرایط اقلیمی، آب‌وهوایی و خاک هر منطقه‌ای صورت گیرد.»

عدم اجرای کامل سند الگوی کشت

سیاری گفت: «از سوی دیگر باید کشت در کشور به گونه‌ای صورت گیرد که امنیت غذایی افراد جامعه تأمین باشد. به همین علت عدم به‌کارگیری الگوی مصرف، موجب می‌شود در برخی از سال‌ها شاهد کمبود و در برخی موارد شاهد فوور برخی کالاها در بازار باشیم. علاوه بر آن در خیلی از موارد نیز ما شاهد آن هستیم که کشاورزان محصولی را با حجم بالا کشت می‌کنند اما به علت اینکه تقاضای برای آن در بازار

اصلاح الگوی کشت به این معنا نیست که میزان کشت خود را کاهش دهیم بلکه به این معناست که کشاورزان محصولاتی مطابق با اقلیم و خاک منطقه خود کشت کنند.

در واقع با توجه به الگوی کشت باید کشاورزی مطابق با شرایط اقلیمی، آب‌وهوایی و خاک هر منطقه‌ای صورت گیرد

وجود ندارد از برداشت آن امتناع می‌کنند. به طور مثال در چند سال گذشته کشاورزان زیادی در چهارمحال و بختیاری اقدام به کاشت هندوانه کردند اما با توجه به اینکه بازار از این محصول اشباع شده بود در برداشت آن خودداری کردند. با اینکه سندی با عنوان الگوی کشت در کشور تهیه شده اما تاکنون به صورت کامل اجرایی نشده است. «کارشناس ارشد حوزه آب یکی از اقدامات برای جلوگیری از هدررفت آب در حوزه کشاورزی را جایگزین کردن گیاه‌های آب‌پر با گیاهان کم‌آب‌پر دانست و افزود: «باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنیم که به جای کاشت گیاهان آب‌پر اقدام به واردات آن کنیم تا کمبودی در بازار نباشد و امنیت غذایی جامعه نیز با مشکلی مواجه نشود. این اقدام نیازمند تأمین دو بخش مالی و تأمین امنیت غذایی مردم از طریق واردات است. این کار نیازمند میزان قابل توجهی نقدینگی و روابط سیاست خارجی خوبی است.»

وی در خصوص تأثیر کشت گلخانه‌ای بر کاهش مصرف آب تأکید کرد: «با توجه به شرایط آبی که کشور در آن قرار گرفته، چاره‌ای جز حرکت به سمت استفاده از شیوه‌های نوین کشت نداریم که یکی از این شیوه‌های جدید، کشت گلخانه صنعتی و مدرن است. همین اقدام می‌تواند ۹۰ تا ۹۵ درصد صرفه‌جویی در مصرف آب داشته باشد.»

مدیریت آب در سطح مزرعه با سامانه نوین آبیاری

رئیس مؤسسه فنی و مهندسی کشاورزی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی هم در گفت‌وگو با «ایران» عنوان کرد: «در حال حاضر حدود سه میلیون و ۱۳۵ هزار هکتار از اراضی کشاورزی با سامانه‌های نوین آبیاری می‌شود که تقریباً دویلمیون و ۶۰۰ هزار هکتار آن با حمایت دولت و همچنین هم‌فرازی خود جامعه بهره‌برداران صورت گرفته است. علاوه بر آن حدود ۵۵۰ هزار هکتار آن نیز به طور کامل با حمایت خود مردم در کشور اجرا شده است.»

حسین دهقانی سانج افزود: «یکی از مزایای سامانه نوین آبیاری این است که در شرایط خاص این سامانه می‌تواند منجر به صرفه‌جویی شود اما آنچه که در استفاده از این سامانه رخ می‌دهد بسیار مؤثرتر است، زیرا از این روش می‌توان به منظور افزایش بهره‌وری و کاهش آب آبیاری نیز استفاده کرد. مهم‌ترین این سامانه ابزاری برای مدیریت آب در سطح مزرعه است. بنابراین چنین اقدامی نه تنها در مواردی همچون کمک به مدیریت تغذیه و کاهش هزینه کارگری تأثیرگذار است بلکه در شرایط محدودیت آب نیز می‌توان با این روش از آب بیشترین بهره را برد. وی تأکید کرد: «یکی از روش‌های آبیاری که نسبت به آبیاری سطحی و آبیاری قطعه‌زیرسطحی بهتر است آبیاری میکروست که یکی از مزایای آن کاهش تبخیر از سطح مزارع است. در واقع این امر به عنوان یکی از شاخص‌های صرفه‌جویی در مصرف آب مطرح است.»

راهکار ترغیب کشاورزان به استفاده از الگوی کشت

دهقانی سانج گفت: «یکی از کارهای سخت در این حوزه ترغیب کشاورزان برای استفاده از الگوی کشت است که برای این کار باید از ابزار اقتصادی و حمایتی کشور استفاده کرد. از سوی دیگر الگوی کشت یکی از فناوری‌هایی است که می‌تواند کمک کند بخش کشاورزی خود را با منابع آب و نیاز کشور تطبیق دهد و علاوه بر آن، این الگو می‌تواند کمک کند دستگاه‌های خارج از بخش کشاورزی وظایف خود را نسبت به بحث تولید و تأمین غذا برای کشور انجام دهند.» وی تصریح کرد: «میزان مصرف آب گلخانه‌ها بیشتر از فضای باز است به علت اینکه ما می‌توانیم در طول سال برداشت محصول داشته باشیم ولی در کنار آن بهره‌وری بالاتری را نسبت به مصرف واقعی آب دارند. بنابراین از این نگاه می‌توان از کشت گلخانه‌ای به عنوان یک ابزار برای خوداتکالی، پایداری منابع آب و حتی تأمین غذای کشور استفاده کرد.»

آمار

نتایج تازه‌ترین طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارها در سال ۱۴۰۲ نشان داد

شکاف عمیق در هزینه‌ها و گسترش نابرابری‌های استانی

نتایج تازه‌ترین طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارها در سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که با وجود تورم بالا، متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری و روستایی به ترتیب با رشد ۵۳.۹ و ۵۱.۴ درصدی مواجه شده است. اما این رشد خوشایند در کنار افزایش قابل توجه هزینه‌ها، بویژه در بخش خوراکی‌ها و مسکن، تصویر نگران‌کننده‌ای از نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در کشور به نمایش می‌گذارد.

رشد همزمان درآمد و هزینه

بر اساس آمارهای جدید، متوسط درآمد سالانه خانوارهای شهری به ۲,۵۶۹,۳۷۲ هزار ریال و درآمد سالانه خانوارهای روستایی به ۱,۴۹۲,۹۲۶ هزار ریال رسیده است. این در حالی است که هزینه‌های خانوارهای شهری با ۵۰.۶ درصد افزایش به ۲,۶۶۵,۲۵۰ هزار ریال و هزینه‌های خانوارهای روستایی با ۴۰.۳ درصد رشد به ۱,۱۰۶,۵۹۰ هزار ریال رسیده است. این اعداد نشان‌دهنده یک تناقض نگران‌کننده هستند: هرچند درآمد خانوارها افزایش یافته، اما فشار هزینه‌ها بر خانوارها همچنان ادامه دارد.

شکاف‌های عمیق بین شهری و روستایی

تحلیل‌ها نشان می‌دهد، در حالی که تهران با متوسط درآمد ۳,۸۱۸,۶۰۰ هزار ریال در صدر جدول قرار دارد، سیستان و بلوچستان با متوسط درآمد ۱,۷۱۵,۵۴۴ هزار ریال در انتهای آن قرار دارد. این نابرابری استانی نه تنها به شکاف‌های اقتصادی دامنه می‌زند، بلکه می‌تواند منجر به نارضایتی اجتماعی و مهاجرت‌های داخلی شود.

تغییرات در الگوهای مصرف

در بخش مصرف، خانوارهای شهری به سمت استفاده از وسایل مدرن مانند مایکروویو و ماشین ظرفشویی روی آورده‌اند، در حالی که در روستاها، استفاده از ماشین لباسشویی و یخچال فریزر افزایش یافته است. این تغییرات نشان‌دهنده یک تغییر فرهنگی و اقتصادی در سبک زندگی خانوارها است. اما آیا این تغییرات به معنای بهبود واقعی زندگی است یا صرفاً یک رویه ظاهری است؟

با وجود رشد درآمدها، شکاف‌های عمیق هزینه‌ای و نابرابری‌های استانی نیازمند توجه ویژه سیاست‌گذاران است. آینده اقتصادی کشور در گرو مدیریت صحیح این چالش‌ها و ایجاد تعادل بین درآمدها و هزینه‌ها خواهد بود. گزارش کامل این طرح در شهریور ۱۴۰۲ منتشر خواهد شد و امید می‌رود که بتواند راهکارهایی برای کاهش این نابرابری‌ها ارائه دهد.

کام مشتریان و سهامداران شیرین‌تر شد؛

جهش ۶۵ درصدی درآمد بانک تجارت با رتبه یک کارمزدها

ثبت افزایش سرمایه تاریخی، مزایده بلوکی موفق و شفاف سهام فولاد مبارکه در آخرین روزهای سال و ایستادن در رتبه نخست کسب درآمد کارمندی، سه اتفاق مهم بانک تجارت در سال ۱۴۰۳ بود که نشان از حرکت این بانک بزرگ بورسی به سمت مسیر شفاف با گام‌های حساب شده و دقیق است.

درآمد ناخالص بانک تجارت به عنوان بزرگترین بانک بورسی ایران در سال گذشته با ۴۵ درصد رشد، به رقم ۱۴۲.۷ هزار میلیارد تومان رسید و خالص درآمد این بانک هم پس از کسر هزینه‌های عملیاتی از جمله هزینه سود سپرده‌ها بالغ بر ۵۱.۳ هزار میلیارد تومان برآورد شده که یک جهش ۶۵ درصدی را در کارنامه خود ثبت کرده است.

شروع متمایز بانک تجارت در سال جدید

یک پایان خوب همراه با دستاوردهای شیرین در سال ۱۴۰۳ برای بانک تجارت رقم خورد تا بزرگترین بانک بورسی ایران با ثبت نهایی افزایش سرمایه در روزهای آخر سال، شروع متمایزی را در سال «سرمایه‌گذاری برای تولید»، داشته باشد. نتیجه چهار سال تلاش شبانه‌روزی برای متحول کردن یکی از باقدمت‌ترین بانک‌های ایران اکنون نمایان شده و سال ۱۴۰۴ را می‌توان یک‌سال خاص برای جهش بلند بانک تجارت توصیف کرد.

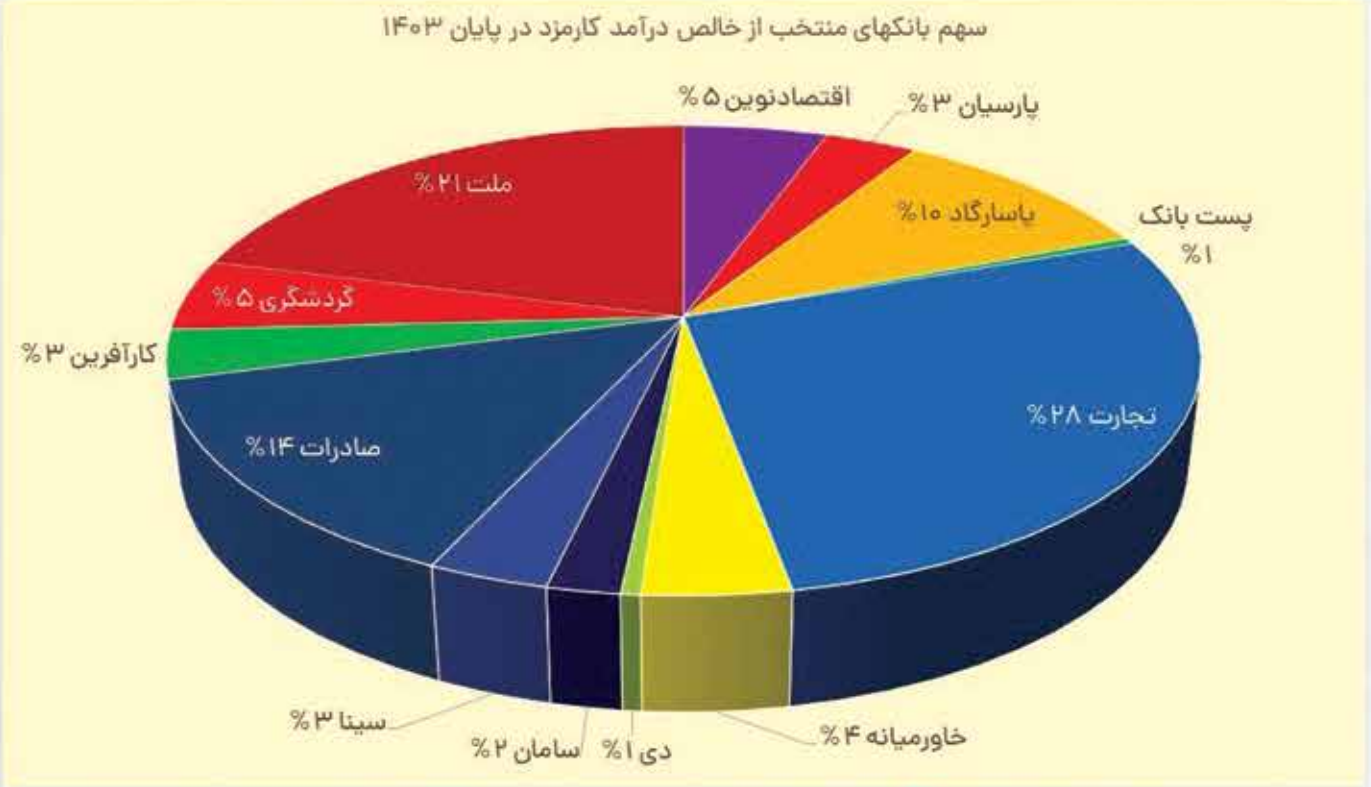
احیای اعتبار بانک تجارت در طول پنج سال

حرکت بر مدار سود در پنج سال متوالی، حرکت به سمت بانکداری نوین با خدمات و محصولات جدید

و مورد انتظار مشتریان، بهره‌وری بالای شعب و البته نوسازی زیرساخت‌ها و بهداشت اعتباری و انضباط مالی در بانک تجارت در سال‌های مدیرعاملی هادی اخلاقی فیضی آثار باعث شده تا سهامداران بانک تجارت شاهد پوست‌اندازی و احیای اعتبار بانک و افزایش سهم آن در بازار پول باشند.

ثبت یک رویداد بی‌سابقه در سال ۱۴۰۳

تلاش برای استحکام مالی بیشتر و بهبود شاخص نسبت کفایت سرمایه بانک تجارت، فراتر از حد تعریف

شده بانک مرکزی، از یک سو و خروج از سهامداری و پنگاداری با هدف مدیریت بهینه منابع از سوی دیگر، تا روزهای پایانی سال ۱۴۰۳ در بانک تجارت ادامه داشت و سرانجام، افزایش سرمایه ۳۴۰ درصدی این بانک به ثبت نهایی رسید تا «تجارت» اکنون با سرمایه یک میلیون و ۴۸۰ هزار و ۱۳۸ میلیارد ریال صدرنشین نظام بانکی ایران از حیث سرمایه ثبت شده باشد. این رویداد، یک دستاورد بی‌سابقه بود که به گفته مدیرعامل بانک تجارت، زمینه‌ساز توسعه فعالیت‌های بانک و البته بهبود شاخص‌های مالی خواهد شد.

معامله‌های بزرگ و سودآور به نفع سهامداران

روزهای پایانی سال ۱۴۰۳ برای سهامداران بانک تجارت خوش‌یمن بود؛ چراکه این بانک در یک مزایده شفاف بالغ بر ۲۶۲ میلیارد و ۸۹۲ میلیون سهم، یعنی ۱.۷۹ درصد سهام شرکت فولاد مبارکه اصفهان را به فروش رساند که سود این معامله تاریخی و بلوکی بالغ بر ۱۲۲ هزار میلیارد ریال برآورد شده است. اثر این فروش سهام از سوی بزرگترین بانک بورسی ایران، رشد ۳۷۳

درصدی درآمد از محل سرمایه‌گذاری بانک تجارت بود که می‌تواند به بهره‌وری بیشتر منابع و به‌ویژه سرمایه‌گذاری بانک، منجر شود.

یکه نازی بانک تجارت با بهبود رضایت مشتریان

بانک تجارت در آخرین ماه از سالی که گذشت موفق شد تا درآمدهای عملیاتی از محل سود تسهیلات، سپرده‌گذاری، اوراق بدهی، سرمایه‌گذاری و کارمزد را ۲۰۳ درصد نسبت به اسفند سال ۱۴۰۲ افزایش دهد و به درآمد ۳۲۷ هزار و ۳۴۰ میلیارد ریالی دست یابد. همچنین در اسفندماه سال گذشته درآمد سرمایه‌گذاری بانک تجارت به‌واسطه فروش سهام شرکت فولاد مبارکه، ۸۸۲۰ درصد رشد داشت و درآمدهای کارمندی هم رشد ۱۲۲ درصدی را تجربه کرد تا به این ترتیب، ۴۸ درصد از درآمد عملیاتی بانک از محل سود تسهیلات، ۳۹ درصد ناشی از سرمایه‌گذاری‌ها، ۱۱ درصد، بابت کارمزد خدمات متنوع به مشتریان و یک درصد هم از محل سپرده‌گذاری‌ها بوده است.

سیر صعودی درآمدهای اختصاصی از محل کارمزد خدمات

دستاورد دیگر بزرگترین بانک بورسی ایران در سال ۱۴۰۳ تجربه سیر صعودی درآمدهای اختصاصی از محل کارمزد خدمات بود. بانک تجارت با فاصله محسوس نسبت به دیگر رقبای بانکی در صدر جدول رقابت بر سر کارمزدها ایستاد و جایگاه خود را مستحکم کرد. نشانه‌ای از رضایت مشتریان و فعالان اقتصادی از خدمات این بانک که نویدبخش کاهش وابستگی بانک به درآمدهای مشاع بوده که ریشه در بهبود شاخص رضایت و تجربه مشتریان از کیفیت محصولات و خدمات دارد.

بالاترین نسبت درآمد کارمندی در شبکه بانکی

نکته‌ای به ترکیب درآمدی بانک تجارت در سال گذشته به‌وضوح نشان می‌دهد که ۱۷ درصد از کل درآمد به‌دست‌آمده از محل کارمزدها بوده که بالاترین نسبت در بین همه بانک‌های فعال در کشور است و افزون بر اینکه سهم درآمد سرمایه‌گذاری‌ها ۱۱ درصد، سود تسهیلات پرداخت شده ۶۸ درصد و سپرده‌گذاری‌ها ۳ درصد برآورد شده است.

کارنامه بانک تجارت در پایان سال گذشته نشان از رشد ۷۱ درصدی خالص درآمد کارمزدها نسبت به سال قبل دارد. به‌نحوی که ۲۸ درصد از مجموع درآمد کارمندی ۱۳ بانک منتخب بورس و فرابورس به نام «تجارت» اختصاص پیدا کرده و باعث درآمدهایی خالص ۱۹۹ هزار و ۸۳۱ میلیارد ریالی شده است.

بانک تجارت